

Юрый Малумаў пра Канстытуцыйны суд, беларускую мову і свае карані.
3-я стар.

Па тэрыторыі Беларусі ехала машына са зброяй. Вінаватым аказваўся шафёр.
1-я стар.

Хто і як будзе атрымліваць жыллё?
1-я стар.

Сітуацыя: ці па кішэні бацькам дзіцячая музычная школа?
4-я стар.

ЗВЯЗДА

31 студзеня 1996 г.
серада, № 29 (22832)

● выдаецца са жніўня 1917 г.

● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

● цана 700 рублёў

ВОЗГАДАС ВОЗГАДАС ВОЗГАДАС

НА ЗАМЕЖНІХ РАХУНКАХ НАЦБАНКА ПАСТУПІЛА 30 МІЛЬЯНАў ЭКЮ

На рахунак Нацыянальнага банка Беларусі ў беларускіх банках «Жэнераль» паступіла 30 мільянаў ЭКЮ.

Як паведамілі карэспандэнты БЕЛТА ў прэс-службе галоўнай крэдытна-фінансавай установы рэспублікі, гэта аперацыя праведзена ў адпаведнасці з Крэдытным пагадненнем, заключаным паміж Еўрапейскім саюзам і Беларуссю, якое падпісаванай раней Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка. 30 мільянаў ЭКЮ — першая частка сумы прадстаўляемага рэспубліцы крэдыту.

Мемарандум аб узаемаразумненні паміж ЕС і Рэспублікай Беларусь, які з'яўляецца неад'емнай часткай Крэдытнага пагаднення, прадугледжана, што Нацбанк будзе выкарыстоўваць гэтыя сродкі «выключна ў мэтах павелічэння сваёй рэзервы і на задавальненне патрэбнай краіны ў знешнім фінансаванні праз Мінбанк і ўласную валютную біржу», ажыццяўляючы валютныя інтэрвенцыі.

Віктар САХАНКОў, БЕЛТА.

СВАБОДНЫМ ЭКАНАМІЧНЫМ ЗОНАМ У БЕЛАРУСІ — БЫЦЬ

Праект стварэння на тэрыторыі Беларусі свабодных эканамічных зон падрыхтаваны і цяпер знаходзіцца на разглядзе ў Кабінете Міністраў рэспублікі.

Аб гэтым заявіў на сустрэчы з дэлевацыйнымі коламі Германіі Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка. У бліжэйшы час ён мае намер падпісаць адпаведны ўказ, і тады, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, перад замежнымі інвестарамі адкрыюцца спрыяльныя магчымасці для інвеставання свабоднага капіталу ў эканоміку Беларусі.

Найбольш перспектывы ў такіх зонах А. Лукашэнка назваў брацкую аблода і прапанаваў німецкім бізнесменам больш актыўна асвойваць беларускі рынак, паабяцваючы буйным і важным прадэктам рэзкім найбольшага спрыяння.

Валерыя МЕНШЫКАВА, БЕЛТА.

ЧАРГОВАЯ «АХВЯРА» ХАБАРУ

Па-ранейшую хабарніцтва займае далёка не апошняе месца ў спісе правапарушэнняў: гэтай з'явай мільяны ўдзяляюць комплексную ўвагу, што, зразумела, не на руку хабарнікам.

З апошняй «хавярай» прапанаваў грашовыя ўзнагароджвання аперацыйнаму групу Мінскага раёнага аддзела міліцыі сутыкнулася на аўтамабільным рынку. Не пашанцавала старшаму інспектору падатковай службы. Ён быў збоўлены краўз у той момант, калі атрымліваў 115 долараў ад аднаго з камерсантаў. Далейшая справа за следствам.

Ігар ГРЫШЫН.

МАЛАЯ ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ НА БЕЛАРУСІ: ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ

Чарговы аўкцыён па продажы аб'ектаў камунальнай ўласнасці адбыўся ў Оршы.

Новых гаспадароў знайшлі кафе «Хваля» і будынак гарадской крамы № 23. У выніку боджэт райцэнтра атрымае 74 мільёны рублёў дадатковага прыбытку. Цікава, што гэтыя лічбы на 13 паловай мільянаў перавышае першапачатковы кошт выстаўленых на аўкцыён аб'ектаў.

Між тым, паводле звестак управлення інфармацыйнага забеспячэння прыватызцыі Міндзяржаўнага ўрада, ўжо з верасня 1993 года (пачатку выканання прэкта «Малая прыватызцыя на Беларусі») па снежань 1995 года ў краіне было прададзена 222 аб'екты камунальнай ўласнасці. Агульная сума выкупу ад продажу складала каля 34 мільярдаў рублёў. Кабачка, што ў гэтым годзе тэмпы прыватызцыі, прынамсі, не зменшаваліся. Так, апошнім часам толькі на Мінлёўшчыне створана 11 камісій, якія займаюцца падрыхтоўкай да продажу насельніцтву акцый аб'ектаў абласной камунальнай ўласнасці.

Сяргей ГРЫБ.

ЛІКВІДАЦЫЯ ЛЖЭЛІКВІДАТАРАЎ

Ужо больш як 150 чалавек пакінула за лютымі мяжой управленне на неадрывае існуючых Гомельскага аблвыканкома. У свой час ім былі выдадзены амаль тры паловай тысячы пасведчанняў уладальніцтва ліквідцыі аўтары на Чарнобыльскай атамнай станцыі. Пры пераарыстацыі высветлілася, што і праз аўтарытэтную управленне прасачалася німаля звычайных прадаўцаў.

Віктар КОТАЎ, БЕЛТА.

ПРЫДЗЕЦА РАДЗЕЙ ГАВАРЫЦЬ ПА ТЭЛЕФОНЕ

Да мінімуму прыйдзеца скараціць тэлефонныя размовы магільшчым.

З першага лютага ў горадзе ўведзеныя ўлік іх працягласці. За кожную хвілінку чыпер неабходна плаціць па трыццаць рублёў. Праўда, абавязаная плата за месяц кошту зніжваецца — з дваццаці тысяч рублёў да дзесяці.

У абласным цэнтры лічбыныя падключэнні ўжо на пяці тэлефонных станцыях.

Як паведамілі карэспандэнты БЕЛТА ў абласным управленні сувязі і інфармацыі, да сённяшняга гэта работа ў горадзе будзе завяршана поўнасьцю.

У першым паўгоддзі апарату ўлік працягласці размовы плануецца ўсталяваць таксама ў Бабруйска, а потым у іншых гарадах і раённых цэнтрах вобласці. Вядома, калі будучыя сродкі на іх набыцц.

На якіх прыбытках ад тэлефонных размовы ўзвясціны не спедаюцца.

Галоўнае, зменшавалі колькасць гаваркіх гаварак, што павялічыць зношванне абсталявання ад перагараў.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛТА.

Арганізацыя прадае:

аўтамабілі

МАЗ

рухавікі

ММЗ

Д-243-91

Д-243-94

Д-243-20

Телефон (0172) 308-785

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЕННІК

ДЭПУТАТЫ ПАДСТУПАЮЦА ДА БЮДЖЭТУ

Пленарнае пасаджэнне сесіі Вярхоўнага Савета пачалося ўчора з выступлення выканаўчага абавязкі старшын прэўлення Нацыянальнага банка сп. Кузьміча, які ахарактарызаваў крэдытна-фінансавую палітыку Беларусі. Як вядома, даклад быў запісаны ў яшчэ на мінулым тыдні, таму не даўна, што дэпутаты былі падрыхтаваны да таго, каб задаць сп. Кузьмічу нямыя пытанні, на якія часам ён не мог адказаць. Пасля таго, як цікаўнасць парламентарыяў кіраўніком Нацбанка была задаволеная, месца на галоўнай трыбуне ў Асальнай зале заняў міністр фінансаў Павел Дзік. Яго даклад быў больш вузкі чым папярэдні, і датычыўся ў асноўным дзейнасці міністэрства фінансаў. Тым не менш, і сп. Дзік даў гэта прыйшоў адказаў на пытанні дэпутатаў. Апошні нават не захапіў пайсы на абедзінны перапытак.

Абодва выступленні прэсунулі ў развіццё парламенцкіх сплуняў адносна прэкта дзяржаўнага бюджэту на 1996 год. Згодна з разлічэннямі Вярхоўнага Савета з 31 студзеня па 5 лютага пастаянныя камісіі будучы працаваць над зменнямі, якія неабходна ўнесці ў падатковае заканадаўства і прэкт бюджэту. Вынікі

работы камісій, хутчэй за ўсё, будуць падведзены на пленарных пасаджэннях 8-9 лютага. Тады ж мяркуецца заслушаць і даклад Кабінета Міністраў аб сацыяльна-эканамічным становішчы ў Беларусі. Сам жа прэкт Закона «Аб Дзяржаўным бюджэце Рэспублікі Беларусь на 1996 год» запісана на разглядзе 14—16 лютага. Такім чынам, перагледна парламенту патрэбна будзе ўнесці папраўкі і дапаўненні ў шэраг законаў, якія рэгулююць падаткі. Сярод іх законы аб падатку на дабаўленую вартасць, аб акцызах, аб падатку на нерухомаасць, аб плацях за зямлю, аб падатку на паліва і іншыя.

Дарэчы, на пасаджэнні Прэзідэнта, якое адбылося 29 студзеня, вырашаны прэкт парадку для першай сесіі Вярхоўнага Савета, у які ўключана больш за сорак пытаньняў. Гэты прэкт і трэба зацвердзіць на сесіі.

Учора на рашэнні пасаджэння Вярхоўнага Савета вызвалі ад пасады старшын Цэнтральнай камісіі па выбарах і прэзідэнцкіх рэспубліканскіх рэфэрэндумаў Аляксандр Абрамовіч у сувязі з тым, што 22 студзеня ўказам Прэзідэнта ён прызначаны намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Юрыя ЛЯШКЕВІЧ.

У ПРЭЗІДЫУМЕ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

29 студзеня пад старшынствам С. Г. Шарэцкага адбылося пасаджэнне Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі.

Адбывалася прэкт далейшага парадку для і парадка работы першай сесіі Вярхоўнага Савета трынаццацігадзішні. Мяркуецца, што на сесіі будзе разгледжана больш чым 30 пытаньняў. Сярод іх: аб унясенні змяненняў у заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусі па пытанніх падаткаабкладання; аб прэкт дзяржаўнага бюджэту на 1996 год; аб кампенсацыі ўкладчыкам страт ад абсядзэння ўкладчы ў Дзяржаўным вышадным банку Рэспублікі Беларусі;

аб арганізацыйна-прававых мерах барабшы з арганізацыянальна-адукацыйна і карупцыі і іншыя.

Прыняты ўваж прэктаную Прэзідыума: «Аб унясенні змяненняў у штатны расклад Каратэрацы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі»; «Аб размеркаванні абавязкаў паміж першым намеснікам і намеснікам Старшын Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі»; «Аб разлічэнні работы кіраўніцтва Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі і пастаянных камісій».

Разгледжаны таксама і шэраг іншых пытаньняў.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусі — БЕЛТА.

БЯСПЛАТНАГА ЖЫЛЛЯ НЕ БУДЗЕ — БУДЗЕ ТАННАЕ

У лютым пачнецца рэалізацыя першай у рэспубліцы некамерцыйнай праграмы па задавальненню патрэбнасцей у жыллі малазабеспечаных грамадзян. Распацоўка праграмы па заказу Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі ажыццяўляе асацыяцыя «Рэцанальныя дома». На пытанні карэспандэнта БЕЛТА адказаў прэзідэнт асацыяцыі Уладзімір ПАПАЦІН.

Уладзімір Андрэевіч, наколькі можна зразумець з назвы праграмы, размова ідзе аб вырашэнні праблем тых дзесяткаў тысяч грамадзян, якія сцяпяць многія гады, калі не дзесяцігоддзі, ў чарзе за бясплатнае жыллё...

— Вы маеце рацыю, чаргавік стануць нашымі агульнымі кліентамі, але не зусім бясплатна. Сутнасць нашай распацоўкі — стварэнне для іх льготных умоў на набыцц жылля, стварэнне такога інвестыцыйнага клімату, пры якім чалавек з сярэднім узроўнем даходу зможа купіць кватэру па сабекошту і часткова ў крэдыт. Прадугледжана многаступенчатая сістэма аплаты. На першым этапе чалавек на працягу доўгага часу ўносіць грошы на накупленні ўклад. Калі сума ўкладу перавышае 50 процантаў ад мінімальнага кошту жыл-

ля, настане другі этап — інвестыцыі, у ходзе якога неабходна выплаціць яшчэ 20 процантаў неспадарна ў перыяд будаўніцтва дома. Астатка сумы наш кліент выплачвае ўжо пасля засялення ва ўласную кватэру ў форме прычынальнай штомесечнай кватэравай платы. Пры гэтым улік укладаў выдаецца не ў доларах і не ў рублех, а ў аплачаных умоўных квадратных метрах будучага жылля. Гэта значыць, калі чалавек «мае ў актыве» 10 квадратных метраў, то і праз месяц, і праз год ён застаецца ўласнікам 10 квадратных метраў без уліку інфляцыі і росту кошту будаўніцтва. Па ўсім укладзе налічваецца проценты і, у выпадку непрадбачаных жыццёвых абставінаў, іх зусёды можна ператварыць у наяўнасць.

— Чалавек, які ў цяперашняй эканамічнай сітуацыі здольны асіліць хоць бы накупленны ўклад, мне здаецца, цяжка аднесці да ліку малазабеспечаных.

— Выразненне гэтай праблемы таксама прадугледжана праграмай. Па-першае, новыя нарматыўныя дакументы Мінбудаўніцтва даюць будаўнічым кампаніям права на кампенсацыю, якая ў пэўных выпадках можа дасягаць 70 процантаў ад кошту кватэры з тыпавым бытавым якасцімі. Па-другое, ка-

ля паловы ўсіх кватэр, пабудаваных у рамках праграмы, будуць рэалізаваны на свабодным рынку, вылучаныя для іх грошы таксама прызначаны для субсідый будаўнічым кампаніям. І па-трэцяе, чалавек можа прадаваць у якасці аплаты сваю кватэру з разліку «метр за метр», прычым пакінуць яе прыйдзеца толькі пасля пераводу ў новую.

— Якія гарантыі прадстаўляе «Рэцанальны дом» па дагаворач за будаўнічымі?

— Акрамя ўласных абавязальстваў генеральнага дырэктара, мымамыя гарантыі прадстаўляе выкананне работ — калектыўнае прадпрыемства «Мінскпрамбуд» і фінансавыя — «Белбінбасбанк». Банк размяшчае на сваіх дэпозітных рахунках некапальныя і інвестыцыйныя ўклады, забеспечвае іх ліквіднасцю і строкаў у прадстаўленчай страхавой кампаніі. Кантроль за матэрыяльным выкарыстаннем сродкаў, акрамя адміністрацыі банка, выдае ўжо існуючае ў Беларусі грамадскае аб'яднанне чаргавікоў «Наш дом», якое ўзначальвае прафесар Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта Уладзімір Вітуска. Удзельнікі зямлі, адведзеныя пад будаўніцтва, замацоўваюцца за ўпраўленнем капітальнага будаўніцтва Мінгарвыканкома на ўвесь інвестыцыйны перыяд. Такім чынам, праграма забеспечвае

трайную сістэму гарантый і, як мінімум, дэвіную сістэму кантролю за выкананнем дагаворных абавязальстваў. Штомесечна на сумесным пасаджэнні ўсіх зацікаўленых бакоў праводзіцца індэксыя кошту ўмоўнага квадратнага метра будовамага жылля.

— Чым будучы адрознівацца кватэры ў «рацыянальных дамах» ад звычайнага жылля ў дамах тыпавой будовы?

— У ліпені мінулага года Мінбудаўніцтва правало конкурс на лепшы прэкт энерга- і рэсурсаэаэрагальнага дома. Былі вызначаны тры прызёры, але першую прэмію вырашана не прысуджаць — ніхай вырашыць практыка. На ўчастку зямлі, які выдзеліў нам Мінгарвыканком, — гэта раён праспекта Прытыцкага ў Мінску, будучы ўзведзены ў рамках праграмы тры дамы па трох прызавых прэктах. У іх закладзена шмат тэхнічных навінак, напрыклад, свабодная плаіроўка пакоў. На працягу дзвюх гадаў з трохпакатовай кватэры можна зрабіць раскошную двухпакатую ці нават аднапакатую ў еўрастандартах. Думаю, ўсё навіні спадабасца насавельшам, да таго ж больш таннага жылля ў Беларусі пакуль не будзе ніхто.

Уладзіслаў ПЛАТОН, БЕЛТА.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

АДЗІН ВІНАВАТЫ, ШТО ПА БЕЛАРУСІ ЕХАЎ БЕЗ УСЯКАЙ АХОВЫ ГРУЗАВІКІ З КУЛЯМЭТАМІ, ГРАНАТАМІ І СНАРАДАМІ, УЖО ВЫЗНАЧАНЫ

БОЛЬШ НІХТО НЕ ВІНАВАТЫ?

5 снежня леташняга года «Звязда» паведаміла аб надзвычайным здарэнні: па Беларусі ехаў без аховы (?!) грузавік са зброяй і боепрыпасамі. Вадацель ДАП-11 г. Слоніма спыніўся ля паста ДАІ Слонімскага ГРАУС, заявіўшы аб тым, што ў кузаве яго МАЗа знаходзіцца падарэзаны груз. У скрынях зялёнага колеру меліся 4 чатырохствольныя кулямёты калібра 12,7 міліметра і стужкі да іх, 500 гранат з узыравальнікамі, 860 неіроўных ракетных снарадаў, якіх канкрэтна груз трэба зварачаць у вайсковую частку. Іншых іх, хутчэй за ўсё, адмовіўся б «Звязда» патэлефанаваў вадацель ДАП-11 г. Пётр Болван. Паводле яго слоў, распрадзэнне ехаў у вайсковую частку, размяшчаную ў Пружанскім раёне, было атрымана ад намесніка дырэктара аўтапрадпрыемства. За якім грузам яго пасляваць — ён не ведаў, у дарожным лісце было ўказана «абсталаванне».

Машына накіравалася па ўказаным маршруце. У часці ў кузаве МАЗа падняліся два прапаршчыкі, якія прынялі ад салдатаў апаламбрывае скрыні. Потым пад'ехалі «Звязда», з яе выйшлі два чыновныя асобы: «Адкуль машына? Гэта мы яе заказвалі». Вадацель было сказана, што груз неабходна даставіць на аэрадром у Магільнічах, што пад Мінскам. П. Болван запатрабаваў таварна-транспартную накладную, аднак асобы з «Звязды» заявілі: «Не трэба». Маўляў, усе дакументы ў іх у «дыпламаце» і па прыбыцці груза ў Магільнічы ў дакументах будучы прэстаўлены прывітаныя вадацель і нумар машыны. «Трэба апламбрывае фургон», — сказаў П. Болван. У адказ: «Не трэба. Мы будзем цёбе суправаджаць. Можаш паіць ехаць, а мы дэзправім машыну і дагонім».

Праехаў вадацель кіламетраў дзвесці, спыніўся — суправаджэння няма. Дабравуў да Пружан — зноў нікога. Ехаць да сталіцы ў адзіночку з гэтым падарэзным грузам, ды яшчэ без дакументаў П. Болван не адважыўся і таму «завуліў» на пост ДАІ.

29 снежня на кватэру вадацеля (ён хварэў) прыехалі з ДАП-11. Пітра Аляксандравіч даставілі на прадпрыемства, дзе ён быў заняты ў агульнай працы, а канкрэтнай, у вымовай за невыкананне прайлаў перавозкі грузаў. П. Болван гаворыць, што гэта адгукнулася

для яго адсутнасцю работы: за студзень былі толькі тры районы на Мінск.

Карэспандэнт «Звязды» звернуўся па тлумачэнні да дырэктара ДАП-11 г. Слоніма Паўла Аляксеевіча. Паводле яго слоў, зачакныя гэтага райсу спачатку звернуўся ў «Мінскі тэатр», а гэта фірма ў сваю кватэру завезла са слоімімі аўтапрадпрыемствам. П. Аляксеевіч сцвярджае, што не ведаў, які канкрэтна груз трэба зварачаць у вайсковую частку. Іншых іх, хутчэй за ўсё, адмовіўся б «Звязда» патэлефанаваў вадацель ДАП-11 г. Пётр Болван. Паводле яго слоў, распрадзэнне ехаў у вайсковую частку, размяшчаную ў Пружанскім раёне, было атрымана ад намесніка дырэктара аўтапрадпрыемства. За якім грузам яго пасляваць — ён не ведаў, у дарожным лісце было ўказана «абсталаванне».

Машына накіравалася па ўказаным маршруце. У часці ў кузаве МАЗа падняліся два прапаршчыкі, якія прынялі ад салдатаў апаламбрывае скрыні. Потым пад'ехалі «Звязда», з яе выйшлі два чыновныя асобы: «Адкуль машына? Гэта мы яе заказвалі». Вадацель было сказана, што груз неабходна даставіць на аэрадром у Магільнічах, што пад Мінскам. П. Болван запатрабаваў таварна-транспартную накладную, аднак асобы з «Звязды» заявілі: «Не трэба». Маўляў, усе дакументы ў іх у «дыпламаце» і па прыбыцці груза ў Магільнічы ў дакументах будучы прэстаўлены прывітаныя вадацель і нумар машыны. «Трэба апламбрывае фургон», — сказаў П. Болван. У адказ: «Не трэба. Мы будзем цёбе суправаджаць. Можаш паіць ехаць, а мы дэзправім машыну і дагонім».

Праехаў вадацель кіламетраў дзвесці, спыніўся — суправаджэння няма. Дабравуў да Пружан — зноў нікога. Ехаць да сталіцы ў адзіночку з гэтым падарэзным грузам, ды яшчэ без дакументаў П. Болван не адважыўся і таму «завуліў» на пост ДАІ.

29 снежня на кватэру вадацеля (ён хварэў) прыехалі з ДАП-11. Пітра Аляксандравіч даставілі на прадпрыемства, дзе ён быў заняты ў агульнай працы, а канкрэтнай, у вымовай за невыкананне прайлаў перавозкі грузаў. П. Болван гаворыць, што гэта адгукнулася

для яго адсутнасцю работы: за студзень былі толькі тры районы на Мінск.

Карэспандэнт «Звязды» звернуўся па тлумачэнні да дырэктара ДАП-11 г. Слоніма Паўла Аляксеевіча. Паводле яго слоў, зачакныя гэтага райсу спачатку звернуўся ў «Мінскі тэатр», а гэта фірма ў сваю кватэру завезла са слоімімі аўтапрадпрыемствам. П. Аляксеевіч сцвярджае, што не ведаў, які канкрэтна груз трэба зварачаць у вайсковую частку. Іншых іх, хутчэй за ўсё, адмовіўся б «Звязда» патэлефанаваў вадацель ДАП-11 г. Пётр Болван. Паводле яго слоў, распрадзэнне ехаў у вайсковую частку, размяшчаную ў Пружанскім раёне, было атрымана ад намесніка дырэктара аўтапрадпрыемства. За якім грузам яго пасляваць — ён не ведаў, у дарожным лісце было ўказана «абсталаванне».

Машына накіравалася па ўказаным маршруце. У часці ў кузаве МАЗа падняліся два прапаршчыкі, якія прынялі ад салдатаў апаламбрывае скрыні. Потым пад'ехалі «Звязда», з яе выйшлі два чыновныя асобы: «Адкуль машына? Гэта мы яе заказвалі». Вадацель было сказана, што груз неабходна даставіць на аэрадром у Магільнічах, што пад Мінскам. П. Болван запатрабаваў таварна-транспартную накладную, аднак асобы з «Звязды» заявілі: «Не трэба». Маўляў, усе дакументы ў іх у «дыпламаце» і па прыбыцці груза ў Магільнічы ў дакументах будучы прэстаўлены прывітаныя вадацель і нумар машыны. «Трэба апламбрывае фургон», — сказаў П. Болван. У адказ: «Не трэба. Мы будзем цёбе суправаджаць. Можаш паіць ехаць, а мы дэзправім машыну і дагонім».

Праехаў вадацель кіламетраў дзвесці, спыніўся — суправаджэння няма. Дабравуў да Пружан — зноў нікога. Ехаць да сталіцы ў адзіночку з гэтым падарэзным грузам, ды яшчэ без дакументаў П. Болван не адважыўся і таму «завуліў» на пост ДАІ.

29 снежня на кватэру вадацеля (ён хварэў) прыехалі з ДАП-11. Пітра Аляксандравіч даставілі на прадпрыемства, дзе ён быў заняты ў агульнай працы, а канкрэтнай, у вымовай за невыкананне прайлаў перавозкі грузаў. П. Болван гаворыць, што гэта адгукнулася

для яго адсутнасцю работы: за студзень былі толькі тры районы на Мінск.

Карэспандэнт «Звязды» звернуўся па тлумачэнні да дырэктара ДАП-11 г. Слоніма Паўла Аляксеевіча. Паводле яго слоў, зачакныя гэтага райсу спачатку звернуўся ў «Мінскі тэатр», а гэта фірма ў сваю кватэру завезла са слоімімі аўтапрадпрыемствам. П. Аляксеевіч сцвярджае, што не ведаў, які канкрэтна груз трэба зварачаць у вайсковую частку. Іншых іх, хутчэй за ўсё, адмовіўся б «Звязда» патэлефанаваў вадацель ДАП-11 г. Пётр Болван. Паводле яго слоў, распрадзэнне ехаў у вайсковую частку, размяшчаную ў Пружанскім раёне, было атрымана ад намесніка дырэктара аўтапрадпрыемства. За якім грузам яго пасляваць — ён не ведаў, у дарожным лісце было ўказана «абсталаванне».

Машына накіравалася па ўказаным маршруце. У часці ў кузаве МАЗа падняліся два прапаршчыкі, якія прынялі ад салдатаў апаламбрывае скрыні. Потым пад'ехалі «Звязда», з яе выйшлі два чыновныя асобы: «Адкуль машына? Гэта мы яе заказвалі». Вадацель было сказана, што груз неабходна даставіць на аэрадром у Магільнічах, што пад Мінскам. П. Болван запатрабаваў таварна-транспартную накладную, аднак асобы з «Звязды» заявілі: «Не трэба». Маўляў, усе дакументы ў іх у «дыпламаце» і па прыбыцці груза ў Магільнічы ў дакументах будучы прэстаўлены прывітаныя вадацель і нумар машыны. «Трэба апламбрывае фургон», — сказаў П. Болван. У адказ: «Не трэба. Мы будзем цёбе суправаджаць. Можаш паіць ехаць, а мы дэзправім машыну і дагонім».

Праехаў вадацель кіламетраў дзвесці, спыніўся — суправаджэння няма. Дабравуў да Пружан — зноў нікога. Ехаць да сталіцы ў адзіночку з гэтым падарэзным грузам, ды яшчэ без дакументаў П. Болван не адважыўся і таму «завуліў» на пост ДАІ.

29 снежня на кватэру вадацеля (ён хварэў) прыехал

НЯМЕЦКІЯ ТЭХНАЛОГІІ — ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ПАЛЕТКАЎ

КАЛГАС ІМЯ СУВОРАВА ПАСТАЎСКАГА РАЁНА — вядомая ў рэспубліцы гаспадарка, свайго роду універсітэт сапраўднага гаспадарання на зямлі. Усё, што зроблена тут, непарыўна звязана з яго старшынёй Алегам Валадзько — выдатным арганізатарам вытворчасці і знаўцам самых найноўшых тэхналогій вырошчвання і перапрацоўкі сельгаспрадукцыі. Многае ўражае нават пры беглым знаёмстве са станам спраў на пасёлкаўскіх працаўнікоў. Высокія ўраджаі збожжавых, кармавых культур, рекордныя для Віцебшчыны і нават рэспублікі надой малака, прыбыллі ў вазе жыццё — усё гэта вынік самаадданай стваральнай працы мясцовых землепрацоў, укаранення ў вытворчасць найноўшых дасягненняў айчынай навукі і тэхнікі.

«Але надышоў такі час, — гаворыць Алег Адоў-фаўч, — калі мы зразумелі, што без укаранення ў вытворчасць найноўшых заходніх тэхналогій прадукцыі, сёння ўжо не абыйсцяся. Уважліва вывучалі

вопыт гаспадарання на зямлі ў Галандыі, Італіі, многіх іншых краінах Еўропы. Выраслі ўзяць за аснову нямецкія тэхналогіі — найбольш перспектывныя, а галоўнае — прыдатныя для нашай сістэмы арганізацыі вытворчасці».

Асабліва цесныя сувязі склаліся ў наваселькаўскіх землепрацоў з вядомай германскай фірмай «Гербрудэр Штоц». За апошнія тры гады нямецкія партнёры ставілі для гаспадаркі неабходны набор тэхнікі, прычэпаў і інвентару для апрацоўкі палеткаў, сябры і догляду за культурамі. І вынікі не прымуслі сябе доўга чакаць: рэзка павялічылася ўраджайнасць збожжа, кукурузы, іншых культур, у некалькі разоў павялічылася прадукцыйнасць працы, удалося эканоміць дзесяткі тон гаруча-змазачных матэрыялаў.

Сапраўдныя рэвалюцыі адбыліся і ў сферы перапрацоўкі сельгаспрадукцыі. Два гады назад тут здадзены ў эксплуатацыю сырзавод. Гэта высокамеханізаванае прадпрыемства практавала і будавала з удзелам таксама вядомай нямецкай фірмы

— «Адэльбуер». У суткі тут вырабляюць прыкладна 2,8 тony выдатнай прадукцыі. Аб яе якасці сведчыць хоць бы той факт, што мясцовыя сыры ахвотна купляюць як у нашай рэспубліцы, так і ў суседняй Расіі. У прыватнасці, паступаюць заказы і з Масквы, Санкт-Пецярбурга, іншых месцаў. Карыстаецца попытам і мясцовае масла, якое вырабляецца каля 300 кілаграмаў у суткі. Летась уступілі ў строй і цэх па перапрацоўцы мяса. Цяпер каўбасы, вырабленыя па нямецкай тэхналогіі, ідуць на расхвалу.

Сярод вядомых нямецкіх бізнесменаў, якіх на мінулым тыдні прыняў Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка, былі і прадстаўнікі фірмы «Гербрудэр Штоц» і «Адэльбуер». А напярэдадні гаспадар фірмы «Гербрудэр Штоц» Пітэр Штоц разам са сваімі калегамі і старшынёй калгаса імя Суворова Алегам Валадзько пабывалі ў рэдакцыі «Звязды». Адбылася цікавая размова па праблемах больш шырокага ўкаранення нямецкіх тэхналогій на беларускай зямлі.

Алег ВАЛАДЗЬКО:

«КАЛІ ХОЧАМ ЖЫЦЬ
У ЦЫВІЛІЗАВАНым
ГРАМАДСТВЕ,
ТРЭБА ВУЧЫЦЦА
ПРАЦАВАЦЬ ПА-НОВАМУ»

У мяне часта пытаюць, што сёння найперш патрэбна для сельскай гаспадаркі? Адказваю заўсёды адно: найноўшыя тэхналогіі. Гэта перакачанасць высіла даўно. Чым больш ездзіў па свеце, уважліва знаёміўся з перадавымі заходнімі тэхналогіямі, тым больш пераканваўся ў тым, што інашага шмат няма. Менавіта іх тэхналогіі — найбольш высокапрадукцыйныя, а значыць, і найбольш прыдатныя для нас. І справа нават не ў тым, хто гаспадарыць на зямлі — калгас ці фермер, бо законы вытворчасці ўсюды адны: як з найменшымі затратамі атрымаць найбольшы выхад прадукцыі, прычым высокай якасці.

Яшчэ тады, калі капеечным нафтавым рэжым, здавалася, ніколі не будзе канца, я зразумеў, што рана ці позна абставіны перакроюць краіна танага паліва. А таму рыхтаваўся да гэтага, прыкідваў, дзе знайсці энэргаберагальную тэхніку, больш эфектыўныя тэхналогіі вырошчвання і перапрацоўкі сельгаспрадукцыі. Паступова сваёй погляд скіраваў у бок Германіі і не выпадкова. Культура землепрацоўства там найбольш высокая, да таго ж вельмі эканамічная сельскагаспадарчая тэхніка.

Не ўнікаючы ў падрабязнасці, значыць, што вельмі ўдачна лёсу да таго, што збывае ў вядомай у Германіі фірмы «Гербрудэр Штоц». І яе гаспадаром Пітэрам Штоцам. Яны паставілі нам высокапрадукцыйныя трактары маркі «Мерседэс», а таксама свеклы, плугі, фрэзы, раскідвальнікі ўгнаенняў, апырквальнікі, буркаўборачныя камбайны і шэраг іншых машын — усяго на 1 мільён 667 тысяч 286 долараў. Прыняў такі прыклад. Трактар «Кіравец» за поўны працоўны дзень спражывае недрэкава 600 кілаграмаў паліва, у той час як нямецкі трактар маркі «Мерседэс» пры той жа прадукцыйнасці — усяго 180–200 кілаграмаў. Такія ж прыклады сроднасны і пры параўнанні нашай тэхнікі з нямецкімі машынамі і аграгатамі.

Возьмем для прыкладу разлікі па эканоміі паліва за кошт укаранення нямецкай тэхналогіі пры апрацоўцы палеткаў у мінулым годзе. Было ўзята 2400 гектараў, пракультывавана 2350 гектараў, засяяны 2703 гектары, унесены ўгнаенні на плошчы 3207 гектараў, праведзена хімапрацоўка на 4145 гектарах, вывезена жывка на 2830 гектарах, убрана кукуруза 2120 гектарах. Работа па новай тэхналогіі дазволіла эканоміць 82,5 тony паліва на суму 237 мільёнаў рублёў. Нямецкія сябры аказалі дзейную дапамогу ў забеспячэнні высокаэфектыўным насенным матэрыялам, запчасткамі і г. д. Нямецкія ж спецыялісты вучылі нашых механізатараў, як працаваць у новых умовах і па новай тэхналогіі. У выніку

прадукцыйнасць працы ўзрастае ў 3–4 разы і больш.

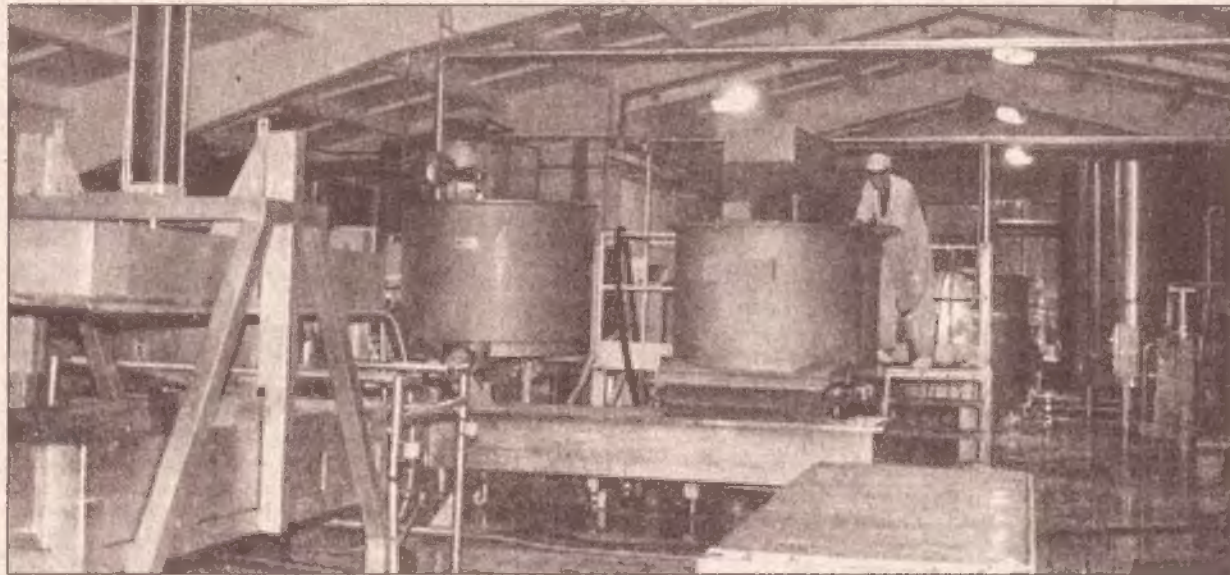
Найбольш выразна перавагі нямецкай тэхналогіі выявіліся пры вырошчванні кукурузы. Пры ўраджайнасці 323 цэнтнеры з гектара мы атрымалі прыкладна 43,620 цэнтнераў зялёнай масы кукурузы. Сабёкошт 1 кілаграма кукурузнага сіласу склаў 56,8 рубля, у той час як кілаграм камбікорму абыходзіцца ў 1704 рублі. Такім чынам, кошт 1 кілаграма камбікорму раўназначны 30 кілаграмам пашоназнага кукурузнага корму. Словам, пры такой ураджайнасці гектар кукурузнага палетка зольны пракарміць 6 кароў, у той час як гектар травяных угоддзяў нават пры самых аптымальных раскладах зольны пракарміць не больш як 3 каровы. Да таго ж яшчэ трэба выкарыстоўваць і канцэнтраты. Аналізуючы зробленае за гэтыя тры гады, можна смела сказаць, што тая тэхналогія, якую прапаноўвае сёння нямецкі бок, у прыватнасці фірма «Гербрудэр Штоц», з'яўляецца выйсцем з той крытычнай сітуацыі, у якой апынулася наша сельская гаспадарка. Працаваць далей па старому, выкарыстоўваць рэчывы тэхналогіі, нізкапрадукцыйную айчынную тэхніку — значыць сядом асуджаць сябе яшчэ на доўгія гады паўжабрацкага гібнення. Калі ж хочам жыць у цывілізаваным грамадстве — трэба вучыцца працаваць па-новаму.

Не менш важнае значэнне для нас мае і перапрацоўка прадукцыі. Зноў жа мы ўдачыны нямецкай фірме «Адэльбуер», з дапамогай якой удалося наладзіць перапрацоўку малака і мяса. За кароткі час яны змянілі завод, які аднавіўся самым найноўшым паправаванням. Прадпрыемства ўвёўла сабой высокааўтаматызаваную сістэму, дзе ўсё падпарадкавана адзінаму тэхналагічнаму цыклу. Тут у некалькі разоў вышэй прадукцыйнасць працы, чым на аналагічных прадпрыемствах айчынай малакаперапрацоўчай вытворчасці. Штодзень перапрацоўваецца каля 30 тон малака. Яго ахвотна прывозяць гаспадаркі Пастаўскага і суседніх раёнаў. Секрэт прасты: плацім больш за дзяржаўнае малаказаводы і разлічваемся адразу, а не расцягваем аплату на тыдні і месяцы.

Часта аналізую сітуацыю: як бы мы выжылі сёння (за апошнія дзесяць месяцаў прадукцыя падазража ў 12 разоў), калі б не ўласная перапрацоўка вытворчасці? А так і прадукцыю паставілі на спажыванне, і зарплата плацім людзям, і вялізныя падаткі адлічваем у дзяржаўную казну, і яшчэ сацыяльную сферу трымаем на сваіх плячах. З нейкім асаблівым пачуццём кожны дзень стараюся пачываць на сырзаводзе. І не толькі таму, што працаваць мае асабістае ўмяшанне ў ход спраў. Тут я адпачываю душой, глядзячы, з якой дакладнасцю, стараннем працуюць людзі, якіх выдатна адладжаны ўсё, тэхналагічны працэс. Вось так бы ўсюды!

Вядома, для будаўніцтва падобных прадпрыемстваў патрэбны немалыя сродкі. Але ж і эфект які! Пабудаваны год неадзін сырзавод ужо амаль поўнаможа актуальны.

Многае дало мне, як кіраўніку гаспадаркі, супрацоўніцтва з немцамі. Узяць ту ж фірму «Гербрудэр Штоц». Гэта адзіная ў Германіі арэндная фірма па вытворчасці сельскагаспадарчай тэхнікі. Адначасова гэта прадпрыемства апрацоўвае больш за паўтары тысячы гаспадарак. Тут ёсць чаму вучыцца: тэхналогіі, эканоміі, умовна гаспадарыць на зямлі, арганізацыі вытворчасці. Мне, які аддаў сельскай гаспадарцы больш за 30 гадоў жыцця, горка ўсведамляць, наколькі адсталі мы ў землепрацоўцы і жыццёлагадоўлі ад цывілізаванага свету. І ў першую чаргу — ад немцаў. Яшчэ не позна, як кажуць, узяць за розум. У нас для гэтага ёсць усё: добрая зямлі, працавітыя людзі, сапраўдныя хлебаробы. Неабходна толькі навучыцца як след працаваць на зямлі, укараніць найноўшыя тэхналогіі. Іх нават не трэба вынаходзіць, яны ёсць, апрабаваныя ў самых розных умовах. Мы і так ужо шмат згубілі часу, давалі народ амаль да жабрацкага стану. Важна даць людзям работу і магчымасць добра зарабіць. І вынікі не прымусяць сябе доўга чакаць.

Тэк выглядае цэх па вытворчасці сыру

Пітэр ШТОЦ:

«МЫ ПРЫЕХАЛІ СЮДЫ НЕ З ПАДАЧКАМІ,
А З ТЫМ, КАБ ЗАРАБЛЯЦЬ ГРОШЫ І НАВУЧЫЦЬ ГЭТАМУ ВАС»

Пайшоў чацвёрты год, як мы пазнаёміліся з калгасам імя Суворова і яго старшынёй Алегам Валадзько. Калі ён унік у сутнасць тэхналогіі апрацоўкі палеткаў, якую ўкараняе наша фірма, з расцэнкамі (дарэчы, немалымі), то адразу зазначыў: «Усё гэта добра, але пакажыце мне хоць аднаго немца і наогул любага замежнага бізнесмена, які б «пад часнае слова» даў хоць нешта без папярэдняй аплаты?».

Аднак пасля таго, як Алег паказаў нам сваю гаспадарку, прадпрыемства, што дзейнічае там, я зразумеў: з такім чалавекам можна мець справу, таму варта даверыцца. Адрыва без папярэдняй аплаты прадставіў яму неабходны набор тэхнікі, сельгасмашын. Дамовіліся, што аплату потым калгас будзе ажыццяўляць таварамі. Так узніклі не проста партнёрскія сувязі, а нешта больш моцнае — дружба. Ён некалькі разоў быў у нас у гасцях, знаёміўся з арганізацыяй работы фірмы, тых гаспадарак, якія мы абслугоўваем. Дарэчы, наша фірма існуе ўжо чвэрць стагоддзя. У нас даволі вялікія магчымасці для аказання неабходнага комплексу паслуг сельскагаспадарчым прадпрыемствам, у тым ліку і фермерскім гаспадаркам. Выконваем неабходны комплекс работ: апрацоўку глебы, сябву, догляд за пасевамі і ўборку ўраджаю, адначасова праводзім кансультацыі па праблемах сельскагаспадарчай вытворчасці.

Пасля аб'яднання Германіі ў былых усходніх правінцыях мы стварылі цэлую сетку сваіх прадпрыемстваў. Займаемся там землепрацоўкай і жыццёлагадоўляй. Воўты, што накарпіла фірма пры супрацоўніцтве з гэтымі гаспадаркамі, якія па сваіх плошчах падобныя на беларускія калгасы, мяркую, спатрэбіцца менавіта тут, у вас. Ёсць усе падставы стварыць і на вашай зямлі

У час прыёму нямецкай дэлегацыі ў рэдакцыі (крайні злева Пітэр ШТОЦ)

гаспадаркі, якія з поспехам дзейнічаюць у Германіі. Вядома, такіх гаспадарак, як калгас імя Суворова, трэба яшчэ пашукаць. Нават я, добра знаёмы з сельскагаспадарчай вытворчасцю, шмат дзе быў і німаля бачыў, здзіўлены пасля знаёмства з тутэйшымі землепрацоўкамі. У іх усё прадумана, узята, а таму і працаваць з імі — адно задавальненне. Але што датычыцца набору вашай тэхнікі, яе эфектыўнасці — тут ужо няма ніякай параўнальна. У выніку нават гэты перадавы калгас даўдзі ад тых перамаў, якіх дасягнуты ў большасці гаспадарак Германіі. Аднак, улічваючы выключную прадавецца вышэйшых людзей, той аб'ём ведаў, якім валодаюць мясцовыя спецыялісты, менавіта пры выкарыстанні германскіх тэхналогій яны здольныя ў самы кароткі час выйсці на перадавыя рубжы ў сусветным землепрацоўстве. Вядома, пры стварэнні неабходных умоў. Немалаважнае роллю адыграюць і кансультацыі, якія будуць праводзіцца нашымі спецыялістамі. Што датычыцца неабходнага набору тэхнікі, то яе паставіць можна ажыццяўляючы ў сісольны тэрмін і па адносна нізкіх цэнах. Не абыйсця і без высокапрадукцыйнага насення, сродкаў аховы раслін.

На прыкладзе гаспадарак, што дзейнічаюць ва ўсходняй Германіі, мы даказалі, што ўсяго за некалькі гадоў можна падвоіць ураджайнасць асноўных сельскагаспадарчых культур. Гэта было дасягнута пры адначасова павышэнні прадукцыйнасці працы, змяншэнні выдаткавання паліва, больш праймальным выкарыстанні ўгнаенняў. Пры беражлівых адносінах да тэхнікі тэрміны яе эксплуатацыі таксама ўдаецца значна павялічыць. Упоўнены,

што і тут усяго за тры-пяць гадоў можна на некалькі павялічыць ураджайнасць палеткаў, выйсці на паказчыкі еўрапейскага ўзроўню.

Трохгадовы вопыт нашай сумесняй работы тут, у калгасе імя Суворова, яшчэ раз пацвердзіў, што пры ўмелым падыходзе да справы можна хутка знайсці агульную мову, у самай сісольнай тэрміны ўзняць прадукцыйнасць палеткаў, вырошчываць на іх экалагічна чыстую прадукцыю, якая так патрэбна нашым людзям. Яна павінна на месцы перапрацоўвацца на бартаўнай аснове шляхам паставіць ле-су, ільну, калійныя ўгнаенняў, менавіта і торфу. Патрэбны яшчэ ўрадавыя гарантыі па аплаце на ўвесь тэрмін, які разлічаны на 5 гадоў. Можна за адпаведную аплату дапамагчы наладзіць непасрэдна ў калгасе перапрацоўку малака і мяса, а таксама будаўніцтва хлебапачкарні і іншых аб'ектаў сельскагаспадарчага прызначэння.

Мы з усёй адкрытасцю заяўляем, што прыехалі сюды не з падачкамі, а з тым, каб зарабіць грошы і навучыць гэтаму вас.

Начальнік цэха па вытворчасці сыру Аляксандр МАНУШЫН і аператар Аляксандр ТАНАНА на складзе гатовай прадукцыі.

штын. Прапанаваў набор тэхнікі ўключае 20 сямікорпусных плугоў прадукцыйнасцю да 1,5 гектара ў гадзіну кожны, 8 дыскавых барон прадукцыйнасцю 4 гектары ў гадзіну, 10 пневматычных раскідвальнікаў мінеральных угнаенняў з шырынёй захопу 24 метры і прадукцыйнасцю 18 гектараў, 12 комплексоў перадаваўной апрацоўкі глебы прадукцыйнасцю 4 гектары ў гадзіну, 12 севалак з шырынёй захопу 6 метраў і прадукцыйнасцю 4 гектары ў гадзіну, 25 трактароў магутнасцю 230 конскіх сіл. А яшчэ прапануюцца раскідвальнікі гною, прэсы для жокавання саломы, валкавальнікі, граблі, касілікі для траў, апырквальнікі, перасоўныя сушыльныя ўстаноўкі, збожжаўборачныя камбайны прадукцыйнасцю 15–20 гектараў у дзень пры ўраджайнасці 60 цэнтнераў з гектара і шэраг іншых машын і механізмаў. Агульны кошт пералічанага набору тэхнікі і інвентару — каля 45 мільёнаў 775 тысяч нямецкіх марак, што адпавядае 915,5 маркі капіталаданаў на гектар зямлі. Прадугледжваецца 2-гадовая гарантыя на паставілімую тэхніку. Апрача таго, першыя тры гады бясплатна паставілімая запасная частка. Паставішчык забяспечвае на працягу першых двух гадоў навучанне персаналу, а таксама кансультацыі па выкарыстанні тэхнікі непасрэдна на месцах. Бясплатна праводзяцца кансультацыі па прымяненні сродкаў аховы раслін, угнаенняў, насення, а таксама планавання пасяўных плошчаў. Пры жаданні можна бясплатна арганізаваць тэарэтычнае і практычнае навучанне персаналу на нашых прадпрыемствах — у Мекленбург-Фаромпэрне і Шлезвиг-Гольштэйне.

Што датычыцца аплаты, то яе можна будзе ажыццяўляць на бартаўнай аснове шляхам паставіць ле-су, ільну, калійныя ўгнаенняў, менавіта і торфу. Патрэбны яшчэ ўрадавыя гарантыі па аплаце на ўвесь тэрмін, які разлічаны на 5 гадоў. Можна за адпаведную аплату дапамагчы наладзіць непасрэдна ў калгасе перапрацоўку малака і мяса, а таксама будаўніцтва хлебапачкарні і іншых аб'ектаў сельскагаспадарчага прызначэння.

Мы з усёй адкрытасцю заяўляем, што прыехалі сюды не з падачкамі, а з тым, каб зарабіць грошы і навучыць гэтаму вас.

Упоўнены, што пры ажыццяўленні гэтага і іншых праектаў будзе забяспечана вытворчасць эканамічна чыстых прадуктаў харчавання, а пры неабходнасці значна колькасць першасных беларускіх прадуктаў паступіць на сусветны рынак, дзе будзе рэалізавана па сусветных цэнах.

211842, Беларусь, Пастаўскі раён,
вёска Навасёлкі 1,
калгас імя Суворова.

Тэлефон 8-021(55) 2-11-63;
факс 8-021(55) 2-15-42.

Матэрыялы старонкі падрыхтаваў Уладзімір ГОЙТАН. Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

Сядзіба

Выпуск № 323

Рубрыку вядзе Мікалай ЧАХОЎСКІ

ЯК ВЫРАБІЦЬ ШКУРКУ?

Зіма — найлепшая пара для нарыхтоўкі ўласнай шкуркі. Для гэтай мэты шмат дзе людзі гадуюць трусаў. Звяржкі растуць хутка. Для іх самы хадзавы корм — сена, салома, зялёнае высушанае лісце, караняплоды, розныя мяшанкі.

Звычайна зімова варсінкі з вырабленай шкуркі труса не вялізныя. Забіваць лепш маленькую партыю — два-тры штукі. Шкурку знімаць асцярожна, бо лёгка парэзаць і нават парваць залатое сярэдняе футра. Адрэзаў умерана пазаліць і падсушыць на распрасе. Вы атрымаеце толькі сярэвіну. А з не трэба атрымаць выдатную шкурку для шапкі ці моднага сярня футра.

Чатыры асноўныя аперацыі праводзяцца са «спелымі» шкуркамі. Вядома, усе яны павінны быць без розных плямаў, парэзаў, наоглу неспасаваных.

Пачынаецца выраб шкуркі з выдалення лішняга элемента — кавалечка мяса, тлушчу, валокнаў. Тут першая памочнік — нож і кася. Можна выкарыстоўваць і іншыя вострыя прадметы. Вядома, у вышуканым выглядзе да шкуркі не падотушыць. Таму перадаюць не трэба размязваць (суці-трое, пакуль не разможа), а тады ўжо «галіць». У час экадэжыі шкуркі ў вадзе сьняжы, каб не замянулася вода. Гэта бывае летам ці зімою ў цёплых кватэрах. Сярэвіна талды проста коўца. Ваду мяняць частэй, змяшчаць у больш халоднае асяроддзе.

Пікаванне — першы паліглен прайс вырабы. Ён адбываецца ў «хмілі» — растварае вошчу, звычайнай кат і сярня кіслоты. Надае кіслату змяняючы іншым адпаведным саставам.

Спачатку купанне да трох сутак у такім асяроддзі: канцэнтраваны воцат (эсэнеція) да 25-30 куб. сантыметраў і 150 г солі разводзіць у двух літрах вады. Калі шкурка шмат, аб'ём раствору павялічваецца, захоўваючы неабходную канцэнтрацыю. У любым выпадку раствору павінна быць не аб'ёму больш, чым шкурка. Яны пакеты раствору поўнаю.

Выкупалі будучае футра ў раствору вошчу — тэра наладжваць спачатку з сярня кіслоты. Працягласць — паўсутак. Трэба 10 куб. сантыметраў сярня кіслоты і зноў 100 г солі. Павелі разводзіць соль у такой жа колькасці вады — двух літрах. Уважліва сярня кіслоту. Ніхкіх ападкаў на дне не ёсць.

Пасля пікавання раствору зліваецца шкурка, выціскаецца і складаецца адна на адну па даўжыні (не навалялі) і ляжыць, дазваджаючы, двое сутак.

Цяпер наступіла пара дублення. На два літры вады бярэць 14-15 г хромавага галёну (квасцов) і тая ж 100 г солі. Баўняць, соль усюды. У гэлымовым раствору шкуркі «млеюць» паўсутак.

Хром раздзіць цяжка. Сляне выкарыстоўваюць кару дрэў, вярбы, напрыклад, на два літры трэба кіслоты ці больш. Соль абавязкова. Вось толькі тэрмін

дублення даводзяць да паўтара сутак.

Апошні працэс — тлушчаванне. Гэта значыць — мыццё. На тая ж два літры вады браць паўкуса гаспадарчага мыла і амаль два літры тлушчу (сейнога ці лавінага. Першы лепш). Усё развесці ў іспіні. Ваду браць чыстою — снегаваю, дажджавую ці калёдажную (рачуную, крынічную). Да гэтавага саставу дадаць 25 куб. см нашатыру. Раствор наносіць толькі на гладкую паверхню скуры — мядзю. Поўсць не чапаць.

Апошні этап — сушка. Агледзець, паспрабаваць расцягнуць кожную асобна ў даўжыню і шырыню, зліцьку паміць у руках. Калі больш-менш падсохнуць, навісць кропай і прайсціся надыканай папай. Задача — дасягнуць мяккасці мядзю, адчування праліваў у руках.

Апошняя — мыццё ў растварах парашку для бялізны. Затым — канчатковая прасушка.

На паперы ўсё ідзе гладка. У сапраўднасці кожная напачатку, якая ў тупікоўскай сітуацыі. Таму лепш пачынаць з адной кроўкі сапсаванай шкуркі. Кроўка кроўка вы будзеце пачынаць сваю справу. Запісвайце, аналізуйце.

Да таго заўвага. Хімія і бясц хімія. Да яе трэба адносіцца з павагай і асцярожнасцю. На руках — гумавыя перапонкі, твар закрываць марлевай павязкай. Можна надаць спецыяльным акумулятарам. Калі кроўка аддавае раствору трапіла на скуру, хутчэй змыць. Тару не выкарыстоўваць для іншых мэтаў. Прогрызаты захоўваць у халадзавым цымным месцы, падаваць ад дзяцей. Але не на морозе.

«МІНІМАЛКА» НА МУЗЫКУ

Учора раніца наша супрацоўніца і мая суседка прыйшла на працу ўдзельніца: старэйшы сын аднаго з нашых пайцоў у школу. Бо ў школе — вайна: клас вядзе супраць класа. Здарэўся — сценка на сценку, а часцей адлюльваюць адзін аднаго. Бо ў нашым класе адзін адзін. А ў выніку такога раішні Міна-гарышканам ужо ўжо наву-чання музыцы атрымалі толькі дзеці багатых бацькоў, незалежна ад дзяўчын.

Музычная школа не толькі вучыць іграць на інструментах. Яна вучыць, стварае асобу. Між тым, наміраецца тэндэн-цыя павялічэння платы не толькі за навуку музыцы, але і за заняткі спортам, танцамі, жывапісам, прыкладнымі від-мі творчасці. Гэта вынікае нашых дзяцей на вуліцы, пакадае нас нагляд. Да чаго гэта прыводзіць — вядома. Паўсюль чужымі набыццямі развіццё культуры — набыццямі.

Пад пісьмом — больш за сотню подпісаў. Побач з многімі прывітанні пазначана: «дзец-ці».

«Мі, бацькоўскі камітэт музы-чнай школы № 15 г. Мінска, запанаваным пагразаў ліквід-ваць школы па прычыне раз-ка-ва павялічэння платы за наву-чання ў музычных школах го-рада. На канец мінулага наву-чальнага года аплата за наву-чання аднаго дзіцяці складала 12 тысяч рублёў у месяц пры мінімальнай заробатнай плаце 60 тысяч. Гэта вельмі вялікая вы-значана разніца Мініст-тва культуры Беларусі».

У верасні мінулага года га-тавае разніца была адменена Міна-гарышканам. Сёння аплата за навуку музыцы аднаго дзіцяці складае 150 ты-сяч рублёў у месяц. У верасні аплату павялічылі да 75 тысяч. У выніку толькі з адной 15-й музычнай тады выйшлі 19 на-вучальцаў. Што будзе зраз-за? Фінансавы магчымасці многіх бацькоў абмежаваныя. У нека-стрых сем'ях у музычнай шко-ле вучацца двое дзяцей, ёсць і такія, дзе працуе толькі адзін з бацькоў. Такія сумы ім не

падыць... У сваім выступленні Прэз-дэнт А. Лукашэнка часта гаво-рыць пра тое, што будучае на-шай краіны — дзецці. Мі паві-ны ствараць ім умовы для гар-манічнага развіцця, аказваць дапамогу адораным дзецям. А ў выніку такога раішні Міна-гарышканам ужо ўжо наву-чання музыцы атрымалі толькі дзеці багатых бацькоў, незалежна ад дзяўчын.

Музычная школа не толькі вучыць іграць на інструментах. Яна вучыць, стварае асобу. Між тым, наміраецца тэндэн-цыя павялічэння платы не толькі за навуку музыцы, але і за заняткі спортам, танцамі, жывапісам, прыкладнымі від-мі творчасці. Гэта вынікае нашых дзяцей на вуліцы, пакадае нас нагляд. Да чаго гэта прыводзіць — вядома. Паўсюль чужымі набыццямі развіццё культуры — набыццямі.

Пад пісьмом — больш за сотню подпісаў. Побач з многімі прывітанні пазначана: «дзец-ці».

«Мі, бацькоўскі камітэт музы-чнай школы № 15 г. Мінска, запанаваным пагразаў ліквід-ваць школы па прычыне раз-ка-ва павялічэння платы за наву-чання ў музычных школах го-рада. На канец мінулага наву-чальнага года аплата за наву-чання аднаго дзіцяці складала 12 тысяч рублёў у месяц пры мінімальнай заробатнай плаце 60 тысяч. Гэта вельмі вялікая вы-значана разніца Мініст-тва культуры Беларусі».

Учора раніца наша супрацоўніца і мая суседка прыйшла на працу ўдзельніца: старэйшы сын аднаго з нашых пайцоў у школу. Бо ў школе — вайна: клас вядзе супраць класа. Здарэўся — сценка на сценку, а часцей адлюльваюць адзін аднаго. Бо ў нашым класе адзін адзін. А ў выніку такога раішні Міна-гарышканам ужо ўжо наву-чання музыцы атрымалі толькі дзеці багатых бацькоў, незалежна ад дзяўчын.

Музычная школа не толькі вучыць іграць на інструментах. Яна вучыць, стварае асобу. Між тым, наміраецца тэндэн-цыя павялічэння платы не толькі за навуку музыцы, але і за заняткі спортам, танцамі, жывапісам, прыкладнымі від-мі творчасці. Гэта вынікае нашых дзяцей на вуліцы, пакадае нас нагляд. Да чаго гэта прыводзіць — вядома. Паўсюль чужымі набыццямі развіццё культуры — набыццямі.

Пад пісьмом — больш за сотню подпісаў. Побач з многімі прывітанні пазначана: «дзец-ці».

«Мі, бацькоўскі камітэт музы-чнай школы № 15 г. Мінска, запанаваным пагразаў ліквід-ваць школы па прычыне раз-ка-ва павялічэння платы за наву-чання ў музычных школах го-рада. На канец мінулага наву-чальнага года аплата за наву-чання аднаго дзіцяці складала 12 тысяч рублёў у месяц пры мінімальнай заробатнай плаце 60 тысяч. Гэта вельмі вялікая вы-значана разніца Мініст-тва культуры Беларусі».

Учора раніца наша супрацоўніца і мая суседка прыйшла на працу ўдзельніца: старэйшы сын аднаго з нашых пайцоў у школу. Бо ў школе — вайна: клас вядзе супраць класа. Здарэўся — сценка на сценку, а часцей адлюльваюць адзін аднаго. Бо ў нашым класе адзін адзін. А ў выніку такога раішні Міна-гарышканам ужо ўжо наву-чання музыцы атрымалі толькі дзеці багатых бацькоў, незалежна ад дзяўчын.

Музычная школа не толькі вучыць іграць на інструментах. Яна вучыць, стварае асобу. Між тым, наміраецца тэндэн-цыя павялічэння платы не толькі за навуку музыцы, але і за заняткі спортам, танцамі, жывапісам, прыкладнымі від-мі творчасці. Гэта вынікае нашых дзяцей на вуліцы, пакадае нас нагляд. Да чаго гэта прыводзіць — вядома. Паўсюль чужымі набыццямі развіццё культуры — набыццямі.

Пад пісьмом — больш за сотню подпісаў. Побач з многімі прывітанні пазначана: «дзец-ці».

МОДА НА ЗАЎТРА?

«ХАЙ ГАВОРАЦЬ!»

— пад такім дэвізам пройдзе III Рэспубліканскі фестываль-конкурс ма-ладых мастакоў-мадэльераў «Міла-96». Удзельнічаць у конкурсе мо-гуць усе жадаючыя. Абмежаванне адно: узрост да 30 гадоў. Спяшайце-ся, маладыя таленты, — часу засталася не вельмі шмат!

За два гады конкурсу маладых мастакоў-мадэльераў, што ў нашай краіне пачынаючы мадэльераў практычна няма магчымас-ці паказаць сябе (у Маскве такія конкурсы як пра-віла плагіят, за ўдзел у іх трэба вылазіць нема-ля грошы). А людзям творчым неабходна сябе рэалізоўваць, паказваць свае работы, каб пачуць меркаванні, заўвагі спецыялістаў.

Расказвае Галіна Грынкевіч, галоўны рэдактар газеты «Міла плюс», выканаўчы дырэктар фестыва-лю «Міла-96»:

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.

— Мэта фестываля — выхаванне беларускай школы мадэльвання, пошук маладых талентаў, якім даецца ўнікальная магчымасць шырока за-явіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслю-ваецца па Беларускаму тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'яўджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тая, хто цікавіцца модай, што працуе ў індустрыі моды. Мно-гія з удзельніцаў і прызёраў «Мілы» маюць замеж-ныя кантакты, атрымалі цікавыя прапановы ў рас-публіцы.